JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
29 päivänä maaliskuuta 2000 *

I Kanteen kohde ja edeltävä hallinnollinen menettely

1. EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (josta on tullut EY 226 artikla) nojalla nostamassaan kanteessa komissio vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut direktiivin 96/97/EY [1] täysimääräisen noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä säädetyssä määräajassa tai toissijaisesti sen vuoksi, ettei se ole ilmoittanut niistä komissiolle säädetyssä määräajassa.

2. Direktiivillä 96/97/EY mukautetaan miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen toteuttamisesta ammatillisissa sosiaaliturvajärjestelmissä 24 päivänä heinäkuuta 1986 annetun neuvoston direktiivin 86/378/ETY [2] säännökset yhteisöjen tuomioistuimen useiden tuomioiden, joista ensimmäinen on asiassa Barber annettu tuomio, [3] mukaisiksi. Direktiivin 96/97/EY 3 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden oli saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 1.7.1997 ja ilmoitettava kyseisten säännösten tai määräysten antamisesta komissiolle viipymättä.

3. Koska komissio ei saanut Kreikan hallitukselta mitään ilmoitusta siitä, että direktiivi 96/97/EY olisi pantu täytäntöön sisäisessä oikeudessa, ja koska sillä ei ollut tietoja, joiden perusteella olisi voitu katsoa, että täytäntöönpano oli tapahtunut, komissio katsoi, että Kreikan tasavalta ei ollut noudattanut kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoittei-

* Alkuperäinen kieli: espanja.

1 — Miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen toteuttamisesta ammatillisissa sosiaaliturvajärjestelmissä annetun direktiivin 86/378/ETY muuttamisesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annettu neuvoston direktiivi (EYVL 1997, L 46, s. 20).

2 — EYVL L 225, s. 40.

3 — Asia C-262/88, Barber, tuomio 17.5.1990 (Kok. 1990, s. I-1889; Kok. Ep. X, s. 425). Tässä asiassa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että koska sellaisista yksityisistä ammatillisista järjestelmistä maksettujen eläkkeiden, jotka perustuvat joko työmarkkinaosapuolten välisiin sopimuksiin tai työnantajan yksipuoliseen päätökseen, rahoituksesta vastaa työnantaja yksin tai yhdessä työntekijöiden kanssa ja koska lainsäädännön mukana lakisääteinen eläketurvajärjestelmä voidaan työntekijän suostumuksella osittain korvata tällaisella yksityisellä ammatillisella järjestelmällä ja koska kyseiset järjestelmät koskevat ainoastaan tiettyjen yritysten palveluksessa olevia työntekijöitä, kyseiset yksityiset järjestelmät ovat työnantajan työntekijälle työsuhteen perusteella maksamia korvauksia, joten ne kuuluvat perustamissopimuksen 119 artiklan soveltamisalaan (ks. tuomion 25—28 kohta).

taan, ja päätti aloittaa EY:n perustamissopimuksen 169 artiklassa tarkoitetun menettelyn. Komissio muistutti 9.9.1997 päivätyssä virallisessa huomautuksessa Kreikan tasavaltaa sille direktiivin 96/97/EY mukaan kuuluvista velvoitteista ja kehotti sitä kahden kuukauden määräajassa esittämään asiaa koskevat huomautuksensa.

4. Kreikan viranomaiset eivät vastanneet viralliseen huomautukseen. Niinpä komissio lähetti 12.1.1998 Kreikan tasavallalle perustellun lausunnon, jossa se toisti virallisessa huomautuksessa esitetyt huomautukset ja asetti Kreikan hallitukselle kahden kuukauden määräajan, jonka kuluessa direktiivin noudattamisen edellyttämät oikeussäännöt oli annettava.

5. Koska Kreikan hallitus ei vastannut perustelussa lausunnossa ilmaistuihin väitteisiin, komissio nosti 15.12.1998 nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

II Asianosaisten lausumat

6. Komissio esittää, että Kreikan tasavalta on rikkonut EY:n perustamissopimuksen 189 ja 5 artiklaa (joista on tullut EY 249 ja EY 10 artikla), koska se ei ole toteuttanut niitä toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen direktiivin panemiseksi täysimääräisesti täytäntöön Kreikan sisäisessä oikeudessa.

7. Kreikan hallitus kiistää, että jäsenyysvelvoitteita olisi jätetty noudattamatta. Se väittää ensiksi, että Kreikan oikeusjärjestelmässä ei periaatteessa ole olemassa direktiiveissä 86/378/ETY ja 96/97/EY tarkoitettuja "ammatillisia sosiaaliturvajärjestelmiä".

Huomautettuaan, että yhteisön lainsäädännössä ei määritellä näitä järjestelmiä tarkasti, Kreikan hallitus esittää, että kreikkalaiset sosiaaliturvajärjestelmät ovat lakisääteisiä järjestelmiä. Kaikki henkilöt, jotka kuuluvat nyt esillä olevan lainsäädännön henkilölliseen soveltamisalaan, kuuluvat pakollisesti ja suoraan lain nojalla sosiaaliturvajärjestelmään.

Kansallinen sosiaaliturvajärjestelmä muodostuu Kreikassa kunkin ammattialan erityisjärjestelmistä. Palkansaajien yleinen sosiaaliturvajärjestelmä, jota Idrima Koinonikon Asfaliseon hoitaa, kattaa työntekijät, joita ei ole vakuutettu jossain erityisjärjestelmässä. Kreikan hallituksen mukaan sekä yleinen sosiaaliturvajärjestelmä että erityissosiaaliturvajärjestelmät ovat "lakisääteisiä järjestelmiä", joten niihin sovelletaan asetusta N:o 1408/71.[4]

Näiden järjestelmien lakisääteisyys ilmenee siitä, että järjestelmät on luotu työmarkki-

4 — Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1408/71 (EYVL L 149, s. 2).

naosapuolia kuulematta ja ne myös toimivat ilman, että työmarkkinaosapuolia kuullaan. Tämä koskee myös vakuutusmaksujen lajien tai eläkkeiden suuruuden määräämistä. Lisäksi työmarkkinaosapuolilla on hyvin rajoitetut toimivaltuudet päättää eläkkeistä työehtosopimuksissa, mikä ilmenee erityisesti lain 1876/1990[5] 3 §:stä, sellaisena kuin kyseinen laki on muutettuna lailla 1902/1990.[6]

Vastauskirjelmässään Kreikan hallitus, jota arvostellaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä, esittää, että Kreikan sosiaaliturvajärjestelmien lakisääteisyys ilmenee myös Kreikan perustuslain 22 §:n 4 momentista,[7] sellaisena kuin Symvoulio tis Epikrateias on sitä tulkinnut.[8] Lisäksi Kreikan hallitus viittaa lain 2084/1992[9] 22 §:ään, jonka mukaan työnantajien, työntekijöiden ja itse valtion maksamat sosiaaliturvamaksun lajit ovat yhtenäiset kaikissa sosiaaliturvajärjestelmissä ja jonka mukaan niiden määrä vahvistetaan laissa.

8. Kreikan hallitus esittää toiseksi, että Kreikassa on jo toteutettu lainsäädäntöaloitteita sisäisen oikeuden mukauttamiseksi vastaamaan direktiiviä 96/97/EY huolimatta siitä vaikeudesta, joka johtuu siitä edellä mainitusta seikasta, että Kreikassa ei ole ammatillisia sosiaaliturvajärjestelmiä.

Kreikan hallitus viittaa konkreettisesti lakiin 2676/1999,[10] jonka 81 §:llä lain 1414/1984[11] 5 §:ään lisättiin 3. momentti, jossa säädetään seuraavaa:

"Kaikki sellaiset työehtosopimuksen tai yrityksen sisäisten toimintasääntöjen lausekkeet, joissa ammatillisten sosiaaliturvajärjestelmien osalta tehdään ero työntekijän sukupuolen perusteella, ovat mitättömiä."[12]

9. Kolmanneksi Kreikan hallitus esittää, että Kreikan viranomaiset tutkivat edel-

5 — Työehtosopimuksista 8.3.1990 annettu laki 1876/1990 (FEK A' 27, 8.3.1990).

6 — Eläkkeistä 12.10.1990 annettu laki 1902/1990 (FEK A' 138, 17.10.1990). Kyseisen säännöksen mukaan työehtosopimuksissa ei voida eläkkeiden osalta sopia siitä, että työntekijän ja työnantajan suorittamien vakuutusmaksujen suhdetta muutettaisiin suoraan tai välillisesti tai että tavanomaisten vakuutusmaksujen maksuvelvollisuus siirrettäisiin toiselta toiselle kokonaan tai osittain, jotta otettaisiin huomioon jommankumman toisen puolesta maksamat vakuutuskaudet, eikä myöskään siitä, että perustettaisiin erityisiä kassoja tai tilejä säännönmukaisten eläkkeiden maksamista varten, eikä työnantajan maksettavaksi kuuluvasta kertaluontoisesta maksusta.

7 — Tässä säännöksessä säädetään, että "valtio vastaa työntekijöiden sosiaaliturvasta laissa säädetyllä tavalla".

8 — Kreikan hallitus viittaa tuomioon 5024/11987.

9 — Sosiaaliturvan uudistamisesta 7 päivänä lokakuuta 1992 annettu laki 2084/1992 (FEK A' 165, 7.10.1992).

10 — Sosiaaliturvalaitosten organisaation ja toiminnan uudelleenjärjestämisestä 5 päivänä tammikuuta 1999 annettu laki 2676/1999 (FEK A' 1, 5.1.1999).

11 — Eri sukupuolten tasa-arvoisesta kohtelusta työsuhteissa 1 päivänä helmikuuta 1984 annettu laki 1414/1984 (FEK A' 10, 2.2.1984).

12 — Lain 2676/1999 perusteluissa todetaan seuraavaa: "Tällä muutoksella pyritään sopeuttamaan Kreikan lainsäädäntö — — direktiivin 96/97/EY mukaiseksi. Ammatillisilla sosiaaliturvajärjestelmillä tarkoitetaan järjestelmiä, joita direktiivi 79/7/ETY ei koske ja joiden tarkoituksena on antaa palkansaajille ja itsenäisille ammatinharjoittajille yrityksessä tai yritysryhmässä, taloudellisen toiminnan alueella tai ammattialalla tai ammattialojen ryhmässä etuudet, jotka täydentävät lakisääteisiin sosiaaliturvajärjestelmiin kuuluvia etuuksia tai korvaavat ne, riippumatta siitä, onko näiden järjestelmien piiriin kuuluminen pakollista tai vapaaehtoista." Tämä "ammatillisten sosiaaliturvajärjestelmien" määritelmä on kirjain kirjaimelta lähes sama kuin direktiivin 86/378/ETY 2 artiklan 1 kohdassa annettu määritelmä.

leenkin huolellisesti mahdollisuutta sisällyttää direktiivin 96/97/EY soveltamisalaan muita järjestelmiä, jotka joko jo ovat olemassa tai joita voidaan tulevaisuudessa perustaa. Konkreettisesti se katsoo, että direktiiviä 96/97/EY voitaisiin ehkä soveltaa yksityisiin kollektiivisiin vakuutussopimuksiin, jotka tiettyjen toimialojen työnantajat ja työntekijät tekevät. Kreikan hallitus esittää kuitenkin, että näissä sopimuksissa ei missään tapauksessa ole säännöksiä, jotka merkitsisivät sukupuoleen perustuvaa syrjintää.

10. Lopuksi Kreikan hallitus korostaa niitä kielteisiä seurauksia, joita voisi olla sillä, että Kreikan sosiaaliturvajärjestelmiä pidettäisiin "ammatillisina järjestelminä".

Tämä estäisi yhtäältä niiden täydellisen yhteensovittamisen muiden jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien kanssa asetusten N:o 1408/71 ja N:o 574/72 [13] nojalla, mikä estäisi henkilöiden vapaata liikkuvuutta. Tältä osin Kreikan hallitus esittää, että kaikki kreikkalaiset sosiaaliturvajärjestelmät kuuluvat kyseisten asetusten materiaaliseen soveltamisalaan, minkä takia Kreikassa ei sovelleta uutta direktiiviä 98/49/EY, [14] mikä on sopusoinnussa niiden julistusten kanssa, jotka Helleenien tasavalta antoi neuvoston sosiaalisia kysymyksiä koskevassa ryhmässä valmistelevien toimien aikana.

Toisaalta se sekoittaisi takautuvasti myös kansallisia politiikkoja sekä horjuttaisi Kreikan kaikkien sosiaaliturvajärjestelmien talousarvioita.

III Oikeudellinen arviointi

11. Kreikan hallituksen väitteet eivät mielestäni ole kovin vakuuttavia seuraavista syistä.

12. Siltä osin kuin väitetty, ettei Kreikan oikeusjärjestyksessä ole yhteisön direktiiveissä tarkoitettuja "ammatillisia sosiaaliturvajärjestelmiä", haluan aivan aluksi huomauttaa, että Kreikan hallitus ei itsekään vaikuta olevan täysin vakuuttunut väitteensä paikkansapitävyydestä. Kanteeseen antamassaan vastineessa Kreikan hallitus esittää, että "direktiiveissä 86/378/ETY ja 96/97/EY tarkoitettuja 'ammatillisia sosiaaliturvajärjestelmiä' ei *lähtökohtaisesti* ole olemassa Kreikan oikeusjärjestyksessä". Vastauskirjelmässään Kreikan hallitus toistaa, että "*suurin osa* — jos

13 — Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21 päivänä maaliskuuta 1972 annettu neuvoston asetus (EYVL L 74, s. 1).

14 — Yhteisön alueella liikkuvien palkattujen työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksien suojaamisesta 29 päivänä kesäkuuta 1998 annettu neuvoston direktiivi (EYVL L 209, s. 46).

ei kaikki — Kreikan sosiaaliturvajärjestelmistä on 'lakisääteisiä'". [15]

Näistä väitteistä voidaan päätellä ainoastaan se, että suurin osa Kreikan sosiaaliturvajärjestelmistä on lakisääteisiä. Niistä ilmenee kuitenkin myös, että Kreikassa on olemassa muita järjestelmiä — joita hallitus luonnehti erityisiksi — joiden voitaisiin katsoa kuuluvan direktiivin soveltamisalaan.

13. Kuten komissio perustellusti huomauttaa, yhteisöjen tuomioistuin on asiassa Evrenopoulous antamassaan tuomiossa, [16] jossa oli kyse Dimossia Epiheirisi Ilektrismoun (julkinen sähköyhtiö; jäljempänä DEI) vakuutusjärjestelmästä, nimenomaisesti vahvistanut sen, että Kreikan tasavallassa on olemassa direktiivissä tarkoitettuja ammatillisia sosiaaliturvajärjestelmiä.

14. DEI ja Kreikan hallitus katsoivat tuossa asiassa, että DEI:n vakuutusjärjestelmä oli lakisääteinen järjestelmä, joka ei kuulunut EY:n perustamissopimuksen 119 artiklan (EY:n perustamissopimuksen 117—120 artikla on korvattu EY 136—143 artiklalla) soveltamisalaan. DEI korosti, että järjestelmä oli perustettu suoraan lailla ja että siitä säädettiin yksinomaan lailla ja että DEI itse hallinnoi järjestelmää julkisoikeudellisena oikeushenkilönä; että järjestelmää ei ollut luotu työnantajan yksipuolisella päätöksellä eikä työmarkkinaosapuolien välisten neuvottelujen tai sopimuksen perusteella; että toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt olivat sidoksissa sosiaalipoliittisiin syihin eivätkä työsuhteeseen; ja lisäksi ne katsoivat, että järjestelmällä ei täydennetty mitään muuta sosiaaliturvajärjestelmää ja että sen perusteella maksetut etuudet eivät korvanneet osittain tai kokonaan etuuksia, joita maksettiin jonkin sosiaaliturvajärjestelmän perusteella. Näillä perusteilla DEI ja Kreikan hallitus katsoivat, että järjestelmä ei täyttänyt arviointiperusteita, joita yhteisöjen tuomioistuin on esittänyt 119 artiklassa tarkoitetun palkan käsitteen tulkitsemiseksi.

15. Yhteisöjen tuomioistuin ei hyväksynyt näitä väitteitä. Se muistutti, että ainoa arviointiperuste, jota voidaan pitää ratkaisevana, on se, onko eläke maksettu työntekijälle hänen ja hänen entisen työnantajansa välisen työsuhteen perusteella, mikä on 119 artiklan sanamuodon mukainen työtä tai tehtävää koskeva arviointiperuste. Lisäksi se totesi, että vaikka tätä arviointiperustetta ei voida pitää yksinomaisena, koska lakisääteisissä sosiaaliturvajärjestelmissä maksetuissa eläkkeissä voidaan ottaa huomioon työstä maksettu palkka kokonaan tai osittain, sellaiset sosiaalipoliittiset, valtionhallintoon liittyvät tai eettiset arviot tai budjettiin liittyvät perusteet, jotka ovat vaikuttaneet tai voineet vaikuttaa järjestelmään, josta kansallinen lainsäätäjä on säätänyt, eivät voi olla ratkaisevia, jos eläke koskee ainoastaan tiettyä työntekijäryhmää, jos se myönne-

15 — Kursivointi tässä.

16 — Asia C-147/95, tuomio 17.4.1997 (Kok. 1997, s. I-2057).

tään suoraan palveluksessaoloajan perusteella ja jos sen suuruus lasketaan viimeisen palkan perusteella. Toisaalta yhteisöjen tuomioistuin muistutti, että ammatillisen eläkejärjestelmän mukainen jälkeen jääneen eläke on etuus, jonka perustana on lesken puolison kuuluminen järjestelmään, joten tällainen eläke kuuluu 119 artiklan soveltamisalaan. [17]

16. Edellä esitetystä yhteisöjen tuomioistuin päätteli, että DEI:ssä käytetyn kaltaisessa ammatillisessa eläkejärjestelmässä maksettu jälkeen jääneen eläke, joka perustuu olennaisilta osin työhön, joka kyseessä olevan henkilön puolisolla oli, oli rinnastettava kyseisen henkilön palkkaan ja se kuului perustamissopimuksen 119 artiklan soveltamisalaan.

17. Tästä tuomiosta ilmenee selvästi, että toisin kuin Kreikan hallitus väittää, Kreikassa on olemassa direktiiveissä 86/378/ETY ja 96/97/EY tarkoitettuja ammatillisia sosiaaliturvajärjestelmiä. Katson näin ollen, että kyseisen hallituksen ensimmäinen väite on hylättävä.

18. Toisen väitteen osalta, joka koskee lain 2676/1999 antamista, minun on todettava, että riippumatta siitä, voidaanko tämän lain säännösten katsoa riittävän panemaan sisäisessä oikeudessa täytäntöön direktiivin 96/97/EY, [18] tämän oikeudenkäynnin osalta riittää, kun todetaan, että kyseinen laki julkaistiin Kreikan tasavallan virallisessa lehdessä 5.1.1999 eli sen jälkeen, kun direktiivissä 96/97/EY jäsenvaltioille asetettu määräaika oli päättynyt ja kun komissio oli nostanut kanteen. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuin ei voi ottaa huomioon toimenpiteitä, jotka jäsenvaltio on velvoitteitaan noudattaakseen toteuttanut jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen nostamisen jälkeen. [19]

19. Lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että se, että jäsenvaltio ilmoittaa yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevassa oikeudenkäynnissä ensimmäisen kerran niistä kansallisista toimista, joilla kyseisen jäsenvaltion mukaan taataan direktiivin täytäntöönpano, ei täytetä jonkin direktiivin säännöksessä jäsenvaltioille asetettua velvollisuutta ilmoittaa komissiolle välittömästi niitä tarpeellisia tietoja, jotka koskevat toimia, joilla direktiivi pannaan täytäntöön sisäisessä oikeudessa. [20]

20. Näistä syistä Kreikan hallituksen toinen väite on mielestäni hylättävä.

17 — Ibidem, tuomion 16 ja 19—24 kohta.

18 — Komissio on kiistänyt tämän vastauskirjelmässään.

19 — Ks. asia C-71/97, komissio v. Espanja, tuomio 1.10.1998 (Kok. 1998, s. I-5991, 18 kohta).

20 — Ks. asia 300/81, komissio v. Italia, tuomio 1.3.1983 (Kok. 1983, s. 449, 5—7 kohta) ja asia 301/81, komissio v. Belgia, tuomio 1.3.1983 (Kok. 1983, s. 467, 14—16 kohta; Kok. Ep. VII, s. 17).

21. Asiassa on myös hylättävä Kreikan hallituksen kolmas väite. Mielestäni "huolellinen tutkiminen", jota Kreikan hallitus saattaa paraillaan suorittaa soveltaakseen tarvittaessa direktiiviä 96/97/EY muihin järjestelmiin, jotka jo ovat olemassa tai jotka voidaan perustaa tulevaisuudessa, ei merkitse kyseisen direktiivin asianmukaista täytäntöönpanoa. En myöskään ole vakuuttunut sen yleisen väitteen paikkansapitävyydestä, jonka mukaan yksityiset kollektiiviset vakuutussopimukset, jotka tehdään tiettyjen toimialojen työnantajien ja työntekijöiden kesken ja joihin direktiivi 96/97/EY Kreikan hallituksen mukaan ehkä soveltuisi, eivät sisällä säännöksiä, jotka merkitsisivät sukupuoleen perustuvaa syrjintää. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut, "on olennaista, että kaikki jäsenvaltiot panevat direktiivin täytäntöön tavalla, joka täysimääräisesti vastaa oikeusvarmuusvaatimusta, ja sisällyttävät näin ollen direktiivin käsitteet sisäisiin säännöksiin, joilla on sitova vaikutus". [21]

22. Kreikan hallituksen viimeinen väite koskee niitä seurauksia, joita direktiivin 96/97/EY säännösten soveltamisella voi olla Kreikan sosiaaliturvajärjestelmille, ja haluaisin tämän väitteen osalta esittää seuraavat huomautukset.

23. Ensiksi minun on korostettava — vaikka lienee selvää — että langettava tuomio, jonka yhteisöjen tuomioistuin mahdollisesti antaa, ei velvoita Kreikan viranomaisia millään tavoin soveltamaan direktiiviä lakisääteisiin sosiaaliturvajärjestelmiin. Jäsenvaltion on sen sijaan annettava asianomaiset oikeussäännöt taatakseen sen, että direktiiviä 96/97/EY sovelletaan *ammatillisiin järjestelmiin*, jotka määritellään kyseisen direktiivin säännösten mukaisesti.

24. Kreikan hallitus valittaa, ettei se voi jatkaa asetusten N:o 1408/71 ja N:o 574/72 soveltamista näihin sosiaaliturvajärjestelmiin, joiden sen tuomion perusteella, jonka yhteisöjen tuomioistuin antaa, on katsottava kuuluvan direktiivin 96/97/EY soveltamisalaan. Tällä väitteellä se näyttää viittaavan siihen, että on sopivaa olla soveltamatta miesten ja naisten tasaarvoisen kohtelun takaamisesta ammatillisissa sosiaaliturvajärjestelmissä annettujen direktiivien 86/378/ETY ja 96/97/EY säännöksiä henkilöiden vapaan liikkuvuuden suojaamiseksi.

25. Henkilökohtaisesti katson, että jäsenvaltioiden tehtävänä on soveltaa yhteisön oikeuden oikeussääntöjä oikein. Asetuksia N:o 1408/71 ja N:o 574/92 on sovellettava kaikkiin niiden aineelliseen soveltamisalaan kuuluviin lakisääteisiin sosiaaliturvajärjestelmiin, sellaisina kuin ne määritellään asetuksen N:o 1408/71 artiklassa, ja ainoastaan niihin. Samoin direktiivillä 96/97/EY direktiiviin 86/378/ETY

21 — Asia 239/85, komissio v. Belgia, tuomio 2.12.1986 (Kok. 1986, s. 3645, 7 kohta).

tehtyjä muutoksia on sovellettava kaikkiin ammatillisiin sosiaaliturvajärjestelmiin, jotka täyttävät ne edellytykset, joiden on täytyttävä, jotta järjestelmiä voitaisin pitää ammatillisina sosiaaliturvajärjestelminä, ja jotka kuuluvat direktiivin aineelliseen soveltamisalaan, jota on rajattu direktiivin 86/378/ETY 4 artiklassa. Ammatillisen sosiaaliturvajärjestelmän luokitteleminen lakisääteiseksi järjestelmäksi henkilöiden vapaan liikkuvuuden edistämiseksi merkitsee paitsi direktiivin 96/97/EY rikkomista niin myös asetusten N:o 1408/71 ja N:o 574/72 rikkomista, koska niitä sovelletaan yksinomaan lakisääteisiin sosiaaliturvajärjestelmiin.

26. Sama voidaan todeta direktiivin 98/49/EY osalta. Ilman, että tarkasteltaisiin väitettä siitä, että tätä direktiiviä ei sovelleta Kreikassa sen julistuksen johdosta, jonka Kreikan hallitus väittää tehneensä neuvostossa, mistä ei ole kyse tässä oikeudenkäynnissä,[22] riittää, kun todetaan, että tällä direktiivillä on erilainen aineellinen soveltamisala kuin direktiivillä 96/97/EY.

27. Ei myöskään voida hyväksyä sitä Kreikan hallituksen väitettä, joka perustuu niihin seurauksiin, joita langettavalla tuomiolla olisi kansallisien politiikkojen kannalta ja Kreikan kaikkien sosiaaliturvajärjestelmien talousarvioiden kannalta. Tässä yhteydessä on muistutettava, että yhteisöjen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio ei voi käytännön vaikeuksiin tai hallinnollisiin vaikeuksiin vetoamalla perustella sitä, ettei se ole noudattanut yhteisöjen direktiiveissä säädettyjä velvoitteita ja määräaikoja. Sama pätee taloudellisiin vaikeuksiin, jotka jäsenvaltioiden on voitettava asianmukaisin toimin.[23]

28. Vaikka yhteisöjen tuomioistuin ei ole sulkenut pois sitä, että absoluuttisella mahdottomuudella panna täytäntöön direktiivin mukaiset velvollisuudet voitaisiin perustella sitä, ettei direktiiviä ole pantu täytäntöön,[24] on todettava, että Kreikan hallitus ei ole nyt esillä olevassa asiassa vedonnut tällaiseen absoluuttiseen mahdottomuuteen.

IV Oikeudenkäyntikulut

29. Koska komission kanne on hyväksyttävä, vastaaja on työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

22 — Tästä ei kuitenkaan todeta mitään direktiivissä.

23 — Ks. asia C-187/98, komissio v. Kreikka, tuomio 28.10.1999 (Kok. 1999, s. I-7713, 45 kohta).

24 — Asia C-198/97, komissio v. Saksa, tuomio 8.6.1999 (Kok. 1999, s. I-3257, 41 kohta).

V Ratkaisuehdotus

30. Edellä esitetyn perusteella ehdotan yhteisöjen tuomioistuimelle, että se ratkaisisi nyt esillä olevan kanteen seuraavasti:

1) toteaa, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen toteuttamisesta ammatillisissa sosiaaliturvajärjestelmissä annetun direktiivin 86/378/ETY muuttamisesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/97/EY noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä säädetyssä määräajassa tai koska se ei ole ilmoittanut niistä komissiolle säädetyssä määräajassa,

2) velvoittaa Helleenien tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.